

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Programación Departamento Economía

Curso
2022- 2023

IES VILAR PONTE

Contenido

<u>1. INTRODUCCIÓN</u>	6
<u>2.MATERIA: ECONOMÍA 4º ESO</u>	6
<u>2.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE</u>	6
<u>2.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES</u>	6
<u>2.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO</u>	6
<u>2.4. TEMPORALIZACIÓN</u>	6
<u>2.5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA</u>	14
<u>2.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS</u>	15
<u>2.7. A AVALIACIÓN</u>	17
<u>2.7.1. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE POIDAN ADOPTARSE COMO CONSECUENCIA DE LOS RESULTADOS</u>	17
<u>2.7.2. AVALIACIÓN CONTINUA</u>	17
<u>2.7.3. CUALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN</u>	18
<u>2.7.4. CUALIFICACIÓN FINAL</u>	18
<u>2.8 APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS</u>	18
<u>2.10.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA</u>	19
<u>3.MATERIA: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE EMPRESARIAL E EMPRENDEDORA</u>	19
<u>3.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE</u>	19
<u>3.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES</u>	19
<u>3.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO</u>	19
<u>3.4. TEMPORALIZACIÓN</u>	19
<u>3.5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA</u>	24
<u>3.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS</u>	24

<u>3.7. A AVALIACIÓN</u>	26
3.7.1 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE POIDAN ADOPTARSE COMO CONSECUCENCIA DE LOS RESULTADOS	26
3.7.2 AVALIACIÓN CONTINUA	27
3.7.3 CUALIFICACION DA AVALIACIÓN	27
3.7.4 CUALIFICACIÓN FINAL	28
<u>3.8 APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS</u>	28
<u>3.12.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA</u>	28
<u>5.MATERIA: ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO</u>	28
<u>5.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.</u>	28
<u>5.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES.</u>	28
<u>5.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO.</u>	28
<u>5.4. TEMPORALIZACIÓN</u>	28
<u>5.5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA</u>	42
<u>5.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS</u>	43
<u>5.7.A AVALIACIÓN</u>	45
<u>5.7.1. AVALIACIÓN CONTINUA</u>	45
<u>5.7.2. CUALIFICACION DA AVALIACIÓN</u>	46
<u>5.7.3. CUALIFICACIÓN FINAL</u>	46
<u>5.7.4. PROBA DE XUÑO</u>	46
<u>5.12.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA</u>	47
<u>6. MATERIA: FUNDAMENTOS DE ADMINISTRACIÓN E XESTIÓN 2º BACHARELATO</u>	47
<u>6.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.</u>	47
<u>6.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.</u>	47
<u>6.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO</u>	47

6.5.	<u>CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA</u>	54
6.6.	<u>MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS</u>	55
6.7.	<u>A AVALIACIÓN</u>	57
6.7.1.	<u>AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE POIDAN ADOPTARSE COMO CONSECUCENCIA DE LOS RESULTADOS</u>	57
3.7.2.	<u>AVALIACIÓN CONTINUA</u>	58
3.7.3.	<u>CUALIFICACION DA AVALIACIÓN</u>	58
3.7.4.	<u>CUALIFICACIÓN FINAL</u>	58
3.9.	<u>MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS OU DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL</u>	58
3.10.	<u>LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA</u>	58
7.	<u>ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES</u>	59
8.	<u>PROXECTO LECTOR</u>	59
9.	<u>USO DAS TICs</u>	60
10.	<u>CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRASVERSAIS</u>	61
11.	<u>MECANISMOS DE REVISION, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA</u>	62
12.	<u>INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTRICA DOCENTE</u>	63
13.	<u>COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO</u>	68

1. INTRODUCCIÓN

Os aspectos económicos hoxe en día están presentes no interese da sociedade debido a problemas como o paro, a inflación, o deterioro do medio, o crecemento económico pero tamén cada persoa individualmente vese inmersa neste tipo de cuestións tanto no seu fogar, como no mundo laboral, nas relacións coas entidades financeiras, como contribuínte e como cidadano en xeral.

Formúlase logo a necesidade de que o alumnado, xa desde o ensino obrigatorio, estude materias que proporcionen unha formación específica para comprender estes aspectos da realidade. O obxectivo do profesorado que imparte as materias deste departamento centrarase por tanto en que os coñecementos adquiridos servan aos nosos alumnos e alumnas para tomar conciencia desta realidade económica e social e poder manter unha actitude crítica fronte a mesma, polo que os contidos a estudar serán tratados utilizando materiais como lecturas, opinións e outras actividades que cuestionen valores éticos e de xustiza social, ao mesmo tempo que lles permitan contemplar a economía, ciencia social en constante evolución, como algo útil e cercano.

2. MATERIA: ECONOMÍA 4º ESO

2.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

2.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

2.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO.

2.4. TEMPORALIZACIÓN.

Na táboa recóllese a temporalización por trimestres

ECONOMÍA. 4º DE ESO							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución de cada estándar	% Peso na cualificación	Instrumentos de avaliación
1ª AVALIACIÓN BLOQUE 1. IDEAS ECONÓMICAS BÁSICAS							
ad f	B1.1. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade. B1.2. Principios na toma de decisións económicas. B1.3. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	B1.1. Explicar a economía como ciencia social e valorar o impacto permanente das decisións económicas na vida das persoas.	ECB1.1.1. Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.	CCL CSC	50%	6%	Proba escrita
			ECB1.1.2. Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións.	CAA CD	50%	4%	Proba escrita
f h o	B1.4. O método na economía: modelos económicos. B1.5. Fronteira de posibilidades de produción.	B1.2. Identificar a terminoloxía económica básica e o uso dos modelos económicos, e familiarizarse con eles.	ECB1.2.1. Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.	CCL	50%	4%	Test Socrative ou actividade onlin/ tarefa individual
			ECB1.2.2. Diferencia entre economía positiva e economía normativa.	CAA CSC	50%	5%	Proba escrita

			ECB1.2.3. Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.	CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita
a f	B1.6. As relacións económicas básicas e a súa representación.	B1.3. Tomar conciencia dos principios da economía para aplicar nas relacións económicas básicas cos condicionantes de recursos e as necesidades.	ECB1.3.1. Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.	CMCCT CSC	50%	8%	Proba escrita
			ECB1.3.2. Aplica razoamentos básicos para interpretar problemas económicos provenientes das relacións económicas do seu contorno.	CMCCT CSC	50%	6%	Proba escrita

obx	contidos	Crterios aval.	Estándares de aprendizaxe	compet	Grao mín.de consecución de cada estándar	% peso na cualif.	Instr de aval.
BLOQUE 2. ECONOMÍA E EMPRESA							
a b e m	B2.1. A empresa e o/a empresario/a. B2.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. B2.3. Clases de empresas. B2.4. Formas xurídicas da empresa.	B2.1. Describir os tipos de empresas e as formas xurídicas das empresas, e relacionar con cada unha coas súas esixencias de capital e as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, así como as interrelacións das empresas no seu contorno inmediato.	ECB2.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relacións coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo.	CMCCT CSIEE	50%	6%	Test Socrative ou actividade similar online/ Tarefa individual
			ECB2.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.	CAA CD	50%	5%	Proba escrita
			ECB2.1.3. Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co seu contorno máis próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan.	CSIEE CSC	50%	6%	Tarefa individual a entregar a través da aula virtual

a f	B2.5. Proceso produtivo e factores produtivos.	B2.2. Analizar as características principais do proceso produtivo.	ECB2.2.1. Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.	CMCCT CSC	50%	8%	Proba escrita
e	B2.6. Sectores da actividade económica.		ECB2.2.2. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.	CD CSC	50%	4%	Tarefa en grupo a realizar na aula ou na aula virtual
e f	B2.7. Fontes de financiamento das empresas. Novas formas de financiamento.	B2.3. Identificar as fontes de financiamento das empresas.	ECB2.3.1. Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferencia o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	CCL CD CMCCT	50%	10%	Proba escrita
e f	B2.8. Ingresos e custos da empresa: clasificación. B2.9. Resultados da empresa.	B2.4. Determinar, para un caso sinxelo, a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio.	ECB2.4.2. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.	CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita
a e f	B2.10. Obrigas fiscais das empresas.	B2.5. Diferenciar os impostos que afectan as empresas e a importancia do cumprimento das obrigas fiscais.	ECB2.5.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles.	CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita
			ECB2.5.2. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.	CSC	50%	4%	Tarefa en grupo a realizar na aula
2ª EVALUACIÓN							
BLOQUE 3. ECONOMÍA PERSOAL							

d e f	B3.1. Orzamentopersoal. Control de ingresos e gastos. B3.2. Xestión do orzamento. Obxectivos e prioridades.	B3.1. Realizar un orzamentopersoaldistinguindo entre os tipos de ingresos e gastos, e controlar o seu grao de cumprimento e as posibles necesidades de adaptación.	ECB3.1.1. Elabora un orzamentoou plan financeiropersoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.	CAA CD CMCCT	50%	4%	Tarefa individual a entregar a través da aula virtual
			ECB3.1.2. Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvementodunorzamentoou plan financeiro personalizado.	CAA CD CMCCT	50%	4%	Tarefa a entregar a través da aula virtual
			ECB3.1.3 Manexa gráficos de análise que permiten comparar unharealidade personalizada coas previsións establecidas.	CAA CD CMCCT	50%	4%	Tarefa na aula
a d m	B3.3. Planificación económico-financiera: necesidades económicas nas etapas da vida.	B3.2. Decidir con racionalidade ante as alternativas económicas da vida persoal, e relacionalas co benestar propio e social.	ECB3.2.1. Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esa planificación vincúlase á previsión realizada en cada etapa, de acordo coas decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.	CAA CSIEE	50%	10%	Proba escrita
a f	B3.4. Aforro e endebedamento. Os plans de pensións. B3.5. Risco e diversificación.	B3.3. Expresar unhaactitude positiva cara ao aforro, e empregar o aforro como medio para alcanzar diversos obxectivos.	ECB3.3.1. Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto.	CAA CSC	50%	10%	Proba escrita
			ECB3.3.2. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.	CAA CSC	50%	9%	Proba escrita
a b e	B3.6. O diñeiro. B3.7. Contratos financeiros: contas e tarxetas de débito e crédito.	B3.4. Recoñecer o funcionamento básico do diñeiro e diferenciar os tipos de contas bancarias e de	ECB3.4.1. Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contasna operativa bancaria.	CCL CMCCT	50%	4%	Test Socrative ou actividadeinteractiva online

f g	B3.8. Relacións no mercado financeiro: información e negociación. B3.9. Implicacións dos contratos financeiros. Dereitos e responsabilidades dos/das consumidores/as no mercado financeiro.	tarxetas emitidas como medios de pagamento, e valorar a oportunidade do seu uso con garantías e responsabilidade.	ECB3.4.2. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos.	CCL CAA CD	50%	6%	Proba escrita
			ECB3.4.3. Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.	CAA CD	50%	4%	Traballo en grupo na aula ou na aula virtual
			ECB3.4.4. Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade a súa operativa.	CCL CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita

e f g	B3.10. O seguro como medio para a cobertura de riscos. Tipoloxía de seguros.	B3.5. Coñecer o concepto de seguro e a súa finalidade.	ECB3.5.1. Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	CAA CCL CMCCT	50%	8%	Proba escrita
-------------	--	--	--	---------------------	-----	----	---------------

BLOQUE 4. ECONOMÍA E INGRESOS E GASTOS DO ESTADO

a b e f g ñ	B4.1. Orzamentos públicos: ingresos e gastos do Estado.	B4.1. Recoñecer e analizar a procedencia das principais fontes de ingresos e gastos do Estado, e interpretar gráficos onde se amose esa distribución.	ECB4.1.1. Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións.	CMCCT CSC	50%	6%	Proba escrita
			ECB4.1.2. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos do Estado.	CD CMCCT	50%	4%	Traballo individual ou a entregar a través da aula virtual

			ECB4.1.3. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.	CMCCT CSC	50%	6%	Proba escrita
			ECB4.1.4. Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súaexecución.	CCL CSC	50%	4%	Proba escrita
a e f	B4.2. A débeda pública e o déficit público.	B4.2. Diferenciar e explicar os conceptos de débeda pública e déficit público.	ECB4.2.1. Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.	CCL CMCCT	50%	4%	Proba escrita
a c d e f	B4.3. Desigualdades económicas e distribución da renda.	B4.3. Determinar o impacto para a sociedade da desigualdade da renda e estudar as ferramentas de redistribución da renda.	ECB4.3.1. Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta.	CCL CMCCT CSC	50%	1%	Proba escrita
			ECB4.3.2. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda	CAA CD CMCCT	50%	4%	Traballo individual

3ª EVALUACIÓN

BLOQUE 5. ECONOMÍA E TIPOS DE XURO, INFLACIÓN E DESEMPREGO

a c e f	B5.1. Tipos de xuro. B5.2. Inflación. B5.3. Consecuencias dos cambios nos tipos de xuro e inflación. B5.4. Desemprego: clasificación e consecuencias.	B5.1. Diferenciar as magnitudes de tipos de xuro, inflación e desemprego, analizar as relacións entre elas e interpretar datos e gráficos vinculados con esas magnitudes.	ECB5.1.1. Describe as causas da inflación e valora as súasprincipaisrepercusións económicas e sociais.	CCL CSC	50%	12%	Proba escrita
			ECB5.1.2. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía.	CCL CMCCT CSC	50%	12%	Proba escrita

			ECB5.1.3. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.	CD CMCCT	50%	8%	Traballo individual na aula ou a entregar a través da aula virtual
a c e f	B5.5. Causas do desemprego e políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia. B5.6. Perspectivas da ocupación.	B5.2. Valorar opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte ao desemprego.	ECB5.2.1. Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	CCL CMCCT CSC	50%	12%	Proba escrita
			ECB5.2.2. Analiza os datos de desemprego en España e as políticas contra o desemprego.	CD CSC	50%	8%	Proba escrita
			ECB5.2.3. Investiga e recoñece vieiros e tendencias de emprego.	CAA CD	50%	8%	Traballo en grupo na aula ou a entregar a través da aula virtual
BLOQUE 6. ECONOMÍA INTERNACIONAL							
a e f m	B6.1. Globalización económica. B6.2. Comercio internacional. B6.3. Integración económica e monetaria europea. B6.4. Economía e ambiente: sustentabilidade.	B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica nacionalidade de vida das persoas e no ambiente.	ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos.	CAA CSC	50%	8%	Traballo en grupo /individual na aula ou a entregar a través da aula virtual
			ECB6.1.2. Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel.	CCL CSC	50%	8%	Proba escrita
			ECB6.1.3. Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional.	CAA CD CSC	50%	8%	Proba escrita

		ECB6.1.4. Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.	CCL CD CSC	50%	8%	Proba escrita
		ECB6.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dundesenvolvemento sustentable.	CAA CSC	50%	8%	Traballo en grupo/individual na aula ou a entregar a través da aula individual

2.5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

Aspectos xerais:

Partir da competencia inicial do alumnado

Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe

Potenciar as metodoloxías activas e participativas

Combinar traballo individual e traballo en cooperativo

Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas

Uso habitual das TIC

Papel facilitador da profesora

Estratexias metodolóxicas:

Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc

Elaboración de sínteses

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos

Comentarios de textos, gráficos, táboas de datos

Resolución de problemas

Simulacións

-Utilización de estratexias na medida do posible da “flipped classroom”

2.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

-Apuntes elaborados no departamento.

-Libreta ou caderno de clase, onde o alumno/a fará anotacións e as actividades propostas na aula.

-Material bibliográfico, como elemento de consulta a disposición do alumnado na Biblioteca do centro ou no departamento.

-Artigos de prensa económica. A forma en que van ser utilizados na aula está recollida no apartado desta programación destinado ao proxecto lector.

-Debates radiofónicos ou de TV para introducir temas de interés ou complementar as explicacións do profesorado.

-Utilización de vídeos e podcasts relacionados cos contidos.

-Clases en directo por vídeo conferencia ou gravadas polo professor.

-Audios explicativos da materia gravados polo professor

-Utilización dos recursos e actividades disponible nas aulas Moodle

-Recursos educaplay y post it ou similares

-Utilización da ferramenta Socrative

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

Breve relación de páginas web que poden resultar interesantes para o alumnado:

www.webeconomia.com

www.econoweb.com

www.bicgalicia.com economía

2.0 para bachillerato

www.bde.es

www.bolsademadrid.es

www.aet.es www.ipyme.org

www.cnmv.es www.mcc.es

<http://noticias.juridicas.com>

www.meh.es www.saica.es

<http://enebro.pnticmec.es>

www.ine.es www.abanfin.com

www.mujiereempresarias.org

<http://lotus.juguetesyjuegos.co>

[m www.ecomur.com](http://m.www.ecomur.com) www.seg-

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

social.es

www.cooperativasdegalicia.es

www.circe.es

www.prensaescola.es

2.7. A AVALIACIÓN

2.7.1. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE POIDAN ADOPTARSE COMO CONSECUENCIA DE LOS RESULTADOS

Realizaranse unha serie de actividades durante o mes de Outubro para poder avaliar a situación do noso alumnado, en canto as competencias lingüísticas, lectoras , matemáticas e uso de ferramentas tics, que constitúen os elementos fundamentais para a aprendizaxe significativa , sen prexuízo de que podamos vislumbrar aqueles coñecementos que o alumnado teña adquirido na súa formación cultural. Unha vez obtidos os resultados mediante preguntas orais , escritas, comentarios sobre textos ou artigos de prensa da materia e uso das tics (kahoot, socrative,etc), deseñaranse as estratexias a nivel individual e grupal que potencien o desenvolvemento das mencionadas competencias

2.7.2. AVALIACIÓN CONTINUA

Cada estándar de aprendizaxe ten asignado un peso dentro de cada un dos trimestres (ver táboa). A suma total dos pesos asignados por trimestre é de 100 puntos. Os estándares se avaliarán utilizando os seguintes procedementos: tarefas avaliáveis individuais e en grupo e probas escritas.

As tarefas avaliáveis consistirán en:

- ✓ Tarefas individuais con guía

- ✓ Tests interactivos auto avaliados ou actividades similares online
- ✓ Tarefa en grupo con rúbrica ou guía de corrección
- ✓ As tarefas puntuaranse cos pesos asignados

As probas escritas serán de dous tipos:

Probas curtas que avaliarán determinados estándares ,similares as tarefas, e probas mais longas.

As probas escritas longas , unha ou máis por avaliación, recollerán cuestións teóricas ou prácticas relativas aos estándares non avaliados mediante probas curtas ou mediante tarefa.

2.7.3. CUALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN

Sumadas as puntuacións acadadas en cada estándar, xa sexa mediante proba curta ou mediante tarefa, o alumno superará a avaliación se o resultado é igual ou maior que 50. Neste caso a nota da avaliación calcularase:(suma da puntuación dos estándares avaliados/100)*10.

Para recuperar a avaliación non superada , o alumno/a poderá realizar unha proba na que recuperará os estándares nos que o grao de consecución non foi do 50 . Unha vez cualificados os estándares , se se supera a cualificación obtida previamente , considerarase como nova nota de avaliación.

2.7.4. CUALIFICACIÓN FINAL

A cualificación final obterase como media das cualificacións das tres avaliación. O curso considerase superado se a media é superior a 5. Se non o fose , o alumno/a realizará unha proba que constará de cuestións teóricas e prácticas relativas aos estándares do curso . Se a nota obtida na proba é superior ou igual a 5 o alumno/a superará a materia en Xuño.

2.8 APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS

Dado que esta materia é novedosa para o alumnado da ESO, non se require ter adquiridas aprendizaxes previas.

2.9. MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS OU DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL

Prestaremos especial atención ao alumnado con necesidades especiais de apoio educativo e ao alumnado que tivese dificultades derivadas da fenda dixital. No primeiro caso potenciaremos unha educación personalizada propoñendo actividades de reforzo , aclaracións e aprendizaxes significativas. No segundo caso implicaremos á dirección do centro a aos equipos de apoio docente para atopar unha solución satisfactoria para o noso alumnado.

2.10.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA

Como foi acordado en Comisión Pedagóxica , esta materia impartirase utilizando a lingua Castelá.

3.MATERIA: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE EMPRESARIAL E EMPRENDEDORA

3.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

3.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

3.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO.

3.4. TEMPORALIZACIÓN

PRIMEIRA AVALIACIÓN INICIACIÓN Á ACTIVIDADE EMPREENDEDORA E EMPRESARIAL. 4º DE ESO.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativo na cualificación da avaliación correspondente	Instrumentos da avaliación
BLOQUE 1. AUTONOMÍA PERSOAL, LIDERADO E INNOVACIÓN. PRIMER TRIMESTRE							
e g	B1.1. Autonomía e autoconhecimento. A iniciativa emprendedora e o/a empresario/a nasociedade. B1.2. Intereses, aptitudes e motivaciónspersoais para a carreira profesional.	B1.1. Describir as calidades persoais e as destrezas asociadas á iniciativ a emprendedora, analizando os requisitos de distintos postos de traballo e actividades empresariais.	AEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel naxeración de traballo e benestar social.	CSIEE CAA	50%	20%	Proba escrita
			IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles	CD CAA CSIEE	50%	15%	Traballo individual
b g	B1.3. Itinerarios formativos e carreirasprofesionais. Proceso de procura de emprego en empresas do sector. Autoemprego. Proceso de toma de decisións sobre o itinerario persoal.	B1.2. Tomar decisións sobre o itinerario vital propio comprendendo as posibilidades de emprego, o autoemprego e a carreira profesional, en relación coas habilidades persoais e as alternativas de formación e aprendizaxeao longo da vida.	IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiraciónspersoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida.	CAA CSIEE	50%	15%	Traballo individual
a c g m	B1.4. Dereito do traballo. B1.5. Dereitos e deberes derivados da relación laboral. B1.6. Contrato de traballo e negociación colectiva. B1.7. Seguridade Social. Sistema de protección. Emprego e desemprego.	B1.3. Actuar como futuro/a traballador/a responsable coñecendo os seusdereitos e deberes como tal, valorando a acción do Estado e da Seguridade Social na protección da persoaempregada, ecomprendendo a necesidade de protección dos	IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñenasrelacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación cofuncionamento do mercado de traballo.	CSC CSIEE	50%	10%	Proba escrita
			IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relaciónslaborais, e compróbaos en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.	CSC CSIEE CMCCT	50%	20%	Proba escrita

	B1.8. Protección do/da traballador/a e beneficios sociais. B1.9. Riscos laborais. Normas. Planificación da protección na empresa.	riscos laborais.	IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as contingencias cubertas	CCL CSC CSIEE	50%	10%	Proba escrita
			IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.	CSIEE CAA CMCCT	50%	10%	Proba escrita
SEGUNDA EVALUACIÓN BLOQUE 2. PROXECTO DE EMPRESA.							
d g	B2.1. Idea de proxecto de empresa. Avaliación da idea. O contorno e o papel social da empresa.	B2.1. Crear un proxecto de empresa na aula e describir as características internas e a súa relación co contorno, así como a súa función social, identificando os elementos que constitúen a súa rede lóxica como provedores/as, clientela, sistemas de produción e comercialización, redes de almacenaxe, etc.	IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.	CSIEE CMCCT CD	50%	10%	Proba escrita
	B2.2. Elementos e estrutura da empresa.		IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contorno específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.).	CSIEE CCL CMCCT	50%	10%	Proba escrita
	B2.3. Plan de empresa.		IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.	CSIEE CCL CMCCT	50%	10%	Proba escrita
	B2.4. Planificación na empresa		IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.	CCL CSIEE CMCCT	50%	10%	Traballo grupo
b g h	B2.5. Información na empresa. Información contable. Información de recursos humanos. Documentos comerciais de cobramento e pagamento. Arquivo.	B2.2. Identificar e organizar a información das áreas da empresa en proxecto aplicando os métodos correspondentes á	IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.	CD CMCCT CAA	50%	20%	Traballo grupo

		tramitación documental empresarial.	IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais	CCL CSIEE CD	50%	10%	Traballo grupo
g h l	B2.6. Actividades na empresa. Función de produción. Función comercial e de márketing. B2.7. Axudas e apoio á creación de empresas.	B2.3. Realizar actividades de produción e comercialización propias da empresa proxectada, aplicando técnicas de comunicación e traballo en equipo.	IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ouservizosobxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.	CCL CSIEE CD CMCCT	50%	10%	Traballo grupo
			IAEEB2.3.2. Desenvolvetarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondomelloras, mediante o traballo en equipo	CSIEE CMCCT CD CAA	50%	10%	Traballo grupo
			IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e selecciona as posibilidades que se axustenaoproxecto de empresa formulado.	CD CMCCT CSIEE	50%	10%	Traballo grupo

TERCERA EVALUACIÓN BLOQUE 3. FINANZAS

a d	B3.1. Tipos de empresa segundo a súa forma xurídica.	B3.1. Describir as formas xurídicas das empresas en relación coas responsabilidades legais dos/das	IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.	CSIEE CMCCT	50%	10%	Proba escrita
--------	--	--	--	----------------	-----	-----	---------------

g h l ñ	B3.2. Elección da forma xurídica. B3.3. Trámites de posta en marcha dunha empresa.	seus/súas propietarios/a exestores/as, así como coas esixencias de capital.	IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento	CD CMCCT CSIEE	50%	10%	Proba escrita
			IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.	CSC CMCCT	50%	5%	Proba escrita
			IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade.	CAA CSIEE CMCCT	50%	15%	Traballo grupo
b f g	B3.4. Fontes de financiamento das empresas: externas (bancos, axudas e subvencións, e crowdfunding) e internas (accionistas, investidores/as e aplicación de beneficios). B3.5. Produtos financeiros e bancarios para pequenas e medianas empresas (PME): comparación.	B3.2. Identificar as fontes de financiamento das empresas propias de cada forma xurídica, incluíndo as externas e internas, e valorar as máis axeitadas para cada tipo e momento no ciclo de vida da empresa.	IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.	CSIEE CMCCT CD	50%	10%	Traballo grupo
			IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	CMCCT CD CSIEE	50%	10%	Proba escrita
b f g l ñ	B3.6. Planificación financeira das empresas. Estudo de viabilidade económico-financieira. Proxección da actividade. Instrumentos de análise. Razóns básicas. B3.7. Impostos que afectan a empresas. Calendario fiscal.	B3.3. Recoñecer a necesidade de planificar o negocio das empresas ligándoo á previsión da evolución do sector e da economía nacional, así como da planificación financeira e fiscal.	IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financieiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.	CD CSIEE CAA CMCCT	50%	15%	Traballo grupo
			IAEEB3.3.2. Analiza os produtos financeiros máis axeitados de entre as entidades financeiras do ámbito para cada tipo de empresa, valorando o custo e o risco de cada un, e selecciona os máis acaído para o proxecto de empresa.	CAA CSIEE CMCCT CD	50%	10%	Traballo grupo
			IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.	CMCCT CD CSIEE	50%	10%	Proba escrita

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e aosostemento das cargas do Estado.	CSC	50%	5%	Proba escrita
---	-----	-----	----	---------------

3.5 CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

Aspectos xerais:

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas
- Combinar traballo individual e traballo en cooperativo
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas
- Uso habitual das TIC
- Papel facilitador da profesora

Estratexias metodolóxicas:

- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc
- Elaboración de sínteses
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos
- Comentarios de textos, gráficos, táboas de datos
- Resolución de problemas
- Simulacións
- Utización de estratexias na medida do posible da “flipped classroom”

3.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

-caderno de clase, onde o alumno/a fará anotacións e as actividades propostas na aula.

- Material bibliográfico, como elemento de consulta a disposición do alumnado na Biblioteca do centro ou no departamento.
- Artigos de prensa económica. A forma en que van ser utilizados na aula está recollida no apartado desta programación destinado ao proxecto lector.
- Debates radiofónicos ou de TV para introducir temas de interés ou complementar as explicacións do profesorado.
- Utilización de vídeos e podcasts relacionados cos contidos.
- Apuntamentos do professor/a
- Clases en directo por vídeo conferencia ou gravadas polo professor
- Audios explicativos da materia grabados polo professor
- Utilización dos recursos e actividades disponibles nas aulas Moodle
- Recursos educaplay y post it ou similares
- Utilización da ferramenta Socrative
- Breve relación de páxinas web que poden resultar interesantes para o alumnado:

www.webeconomia.com

www.econoweb.com

www.bicgalicia.com economía

2.0 para bachillerato

www.bde.es

www.bolsademadrid.es

www.aet.es www.ipyme.org

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

www.cnmv.es www.mcc.es

<http://noticias.jurídicas.com>

www.meh.es www.saica.es

<http://enebro.pnticmec.es>

www.ine.es www.abanfin.com

www.mujeresempresarias.org

[http://lotus.juguetesyjuegos.co](http://lotus.juguetesyjuegos.com)

[m www.ecomur.com](http://m.www.ecomur.com) [www.seg-](http://www.seg-social.es)

social.es

www.cooperativasdegalicia.es

www.circe.es

www.prensaescuela.es

3.7. A AVALIACIÓN

3.7.1 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE POIDAN ADOPTARSE COMO CONSECUENCIA DE LOS RESULTADOS

Realizaranse unha serie de actividades durante o mes de Outubro para poder avaliar a situación do noso alumnado, en canto as competencias lingüísticas, lectoras , matemáticas e uso de ferramentas tics, que constitúen os elementos fundamentáis para a aprendizaxe significativa , sen prexuízo de que podamos vislumbrar aqueles

coñecementos que o alumnado teña adquirido na súa formación cultural. Unha vez obtidos os resultados mediante preguntas orais , escritas, comentarios sobre textos ou artigos de prensa da materia e uso das tics (kahoot, socrative,etc), deseñaranse as estratexias a nivel individual e grupal que potencien o desenvolvemento das mencionadas competencias

3.7.2 AVALIACIÓN CONTINUA

Cada estándar de aprendizaxe ten asignado un peso dentro de cada un dos trimestres (ver táboa). A suma total dos pesos asignados por trimestre é de 100 puntos. Os estándares se avaliarán utilizando os seguintes procedementos: tarefas avaliáveis individuais e en grupo e probas escritas.

As tarefas avaliáveis consistirán en:

Tests interactivos auto avaliáveis ou actividades similares online

Tarefa individual con rúbrica

Tareas en grupo con rúbrica

As tarefas puntuaranse cos pesos asignados.

As probas escritas:

No caso de facer probas escrita, estas recollerán cuestións teóricas ou prácticas relativas aos estándares asignados a cada avaliación.

3.7.3 CUALIFICACION DA AVALIACIÓN

Sumadas as puntuacións acadadas en cada estándar, xa sexa mediante proba ou mediante tarefa, o alumno superará a avaliación se o resultado é igual ou maior que 50. Neste caso a nota da avaliación calcularase: $(\text{suma da puntuación dos estándares avaliáveis}/100)*10$. Se o número obtido non fose enteiro utilizarase o redondeo matemático por exceso.

Para recuperar a avaliación non superada , o alumno/a poderá realizar unha proba escrita na que se propoñerán cuestións teóricas e prácticas relativas a estándares da correspondente avaliación. Unha vez cualificada a proba , se se supera a obtida previamente , considerarase como nova nota de avaliación.

3.7.4 CUALIFICACIÓN FINAL

A cualificación final obterase como media das cualificacións das tres avaliación. O curso considerase superado se a media é superior a 5. Se non o fose , o alumno/alumna realizará unha proba que constará de cuestións teóricas e prácticas relativas a estándares das tres avaliacións. Se a nota obtida é superior ou igual a 5 o alumno/a superará a materia en Xuño.

3.8 APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS

Dado que esta materia é novedosa para o alumnado da ESO, non se require ter adquiridas aprendizaxes previas.

3.9. MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS OU DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL

Prestaremos especial atención ao alumnado con necesidades especiais de apoio educativo e ao alumnado que tivesse dificultades derivadas da fenda dixital. No primeiro caso potenciaremos unha educación personalizada propoñendo actividades de reforzo , aclaracións e aprendizaxes significativas. No segundo caso implicaremos á dirección do centro a aos equipos de apoio docente para atopar unha solución satisfactoria para o noso alumnado.

3.12.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA

Tras os acordos acadados na comisión pedagóxica a materia será impartida en Castelán.

5.MATERIA: ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO .

A programación desta materia pode verse modificada unha vez coñecidas as normas para a realización das probas ABAU

5.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

5.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE AVALIABLES.

5.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO.

5.4. TEMPORALIZACIÓN

Na táboa recollese a distribución por trimestres

PRIMEIRA AVALIACIÓN							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativo na cualificación da avaliación corresp	Instrumentos da avaliación
BLOQUE 1. A EMPRESA							
ad il m	B1.1. A empresa e o/a empresario/a.	B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital.	EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónas coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo.	CD CMCCT CSIE	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
	B1.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa.		EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.	CD CMCCT	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
	B1.3. Clases de empresas.		EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado.	CAA CD CMCCT	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
	B1.4. Marco xurídico da actividade empresarial.						

			EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.	CCL CSIEE	50%	6%	Proba escrita ou tarefa
--	--	--	---	--------------	-----	----	-------------------------

a d h i l m p	B1.5. Contorno da empresa. B1.6. Responsabilidade social e ambiental da empresa. B1.7. Funcionamento e creación de valor.	B1.2. Identificar e analizar os trazos principais do contorno en que a empresa desenvolve a súa actividade e explicar, a partir deles, as estratexias e as decisións adoptadas, e as posibles implicacións sociais e ambientais da súa actividade.	EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo.	CD, CMCCT CSC CSIEE	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
			EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.	CD CSC CSIEE	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
			EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía.	CSC CSIEE	50%	4%	Proba escrita ou tarefa

BLOQUE 2. DESENVOLVEMENTO DA EMPRESA

d i l m	B2.1. Localización e dimensión empresarial. B2.2. Estratexias de crecemento interno e externo. B2.3. Pequenas e medianas empresas: estratexias de mercado. B2.4. Importancia das pequenas e medianas empresas (PME) na economía.	B2.1. Identificar e analizar as estratexias de crecemento e as decisións tomadas polas empresas, tendo en consideración as características do marco global en que actúan.	EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións.	CCL CMCCT	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
			EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa.	CD CMCCT CSIEE	50%	2%	Proba escrita ou tarefa

<p>B2.5. Internacionalización, competencia global e tecnoloxía.</p> <p>B2.6. Empresa multinacional: aspectos positivos e negativos do seu funcionamento.</p>		<p>EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p>	<p>50%</p>	<p>2%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
--	--	--	--------------------------------------	------------	-----------	--------------------------------

		<p>EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos.</p>	<p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CMCCT</p>	<p>50%</p>	<p>6%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
		<p>EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes.</p>	<p>CSC</p> <p>CSIEE</p>	<p>50%</p>	<p>2%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
		<p>EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CMCCT</p>	<p>50%</p>	<p>2%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
		<p>EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global.</p>	<p>CD</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>	<p>50%</p>	<p>1%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativo na cualificación da avaliación correspondente	Instrumentos da avaliación
BLOQUE 4. A FUNCIÓN PRODUTIVA							
a ii	4.1. Produción e proceso produtivo. 4.2. Función de pcciónero. Productividade e eficiencia	B4.1. Analizar procesos produtivos desde a perspectiva da eficiencia e a produtividade, e recoñecer a	EEB4.1.1. Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, coñecendo medios e alternativas de mellora da	CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita ou tarefa
m	B4.3. Investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i) como elementos clave para o cambio tecnolóxico e a mellora da competitividade empresarial.	importancia da I+D+i.	produtividade nunha empresa.				
			EEB4.1.2. Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as	CMCCT CSC	50%	1%	Proba escrita ou tarefa
			EEB4.1.3. Reflexiona sobre a importancia para a sociedade e para a empresa da investigación e da innovación tecnolóxica en relación coa competitividade e o crecemento.	CAA CMCCT CSC	50%	1%	Proba escrita ou tarefa

i l m	B4.4. Costes: clasificación y cálculo de los costes en la empresa. B4.5. Cálculo e interpretación del umbral de rentabilidad de la empresa.	B4.2. Determinar la estructura de ingresos y costes de una empresa, calculando su beneficio y su umbral de rentabilidad, a partir de un supuesto formulado.	EEB4.2.1. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda xerados ao longo do exercicio económico, aplicando razoamentos matemáticos	CD CMCCT	80%	6%	Proba escrita ou tarefa
			EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente.	CD CMCCT	80%	6%	Proba escrita ou tarefa
			EEB4.2.3. Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.	CD CMCCT	80%	6%	Proba escrita ou tarefa
			EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisións.	CMCCT CSIEE	80%	6%	Proba escrita ou tarefa

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativo na cualificación da avaliación correspondente	Instrumentos da avaliación
i l m	B4.6. Los inventarios de la s empresa y sus costes. Model de gestión de inventarios.	B4.3. Describir los conceptos fundamentales del ciclo de inventario y manejar los ellos mod de gestión	EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario.	CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita ou tarefa

			EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.	CD CMCCT	50%	8%	Proba escrita ou tarefa
			EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.	CMCCT CSIEE	50%	1%	Proba escrita ou tarefa

SEGUNDA AVALIACIÓN

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativo a n cualificación a d avaliación e correspondent	Insrumentos da avaliación
------	----------	-------------------------	---------------------------	--------------------	--	--	---------------------------

BLOQUE 6. A INFORMACIÓN NA EMPRESA.

d	B6.1. Obrigas contables da empresa.	B6.1. Identificar os datos máis salientables do balance e da conta de perdas e ganancias,	EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada	CMCCT CSIEE	80%	4%	Proba escrita ou tarefa
---	-------------------------------------	---	---	----------------	-----	----	-------------------------

gh il m	B6.2. A composición do patrimonio e a súa valoración. B6.3. Resultados da empresa.	explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da información obtida e propor medidas para a súa mellora.	EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e os deberes da empresa en masas patrimoniais.	CMCCT	80%	4%	Proba escrita ou tarefa
---------------	---	--	--	-------	-----	----	-------------------------

<p>B6.4. As contas anuais e a imaxe fiel.</p> <p>B6.5. Elaboración do balance e da conta de perdas e ganancias.</p> <p>B6.6. Análise e interpretación da información contable.</p>	<p>EEB6.1.3. intepreta a correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento</p>	CAA	80%	4%	Proba escrita ou tarefa
	<p>EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial , na solvencia e no apancamento da empresa mediante a análise de ratios</p>	CMCCT	80%	10%	Proba escrita ou tarefa
	<p>EEB6.1.5. Propón medidas correctoras idóneas en caso de detectarse desaxustes patrimoniais ou financeiros</p>	CAA CSIEE	80%	4%	Proba escrita ou tarefa
	<p>EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operación matemáticas e dos precedementos propios das ciencias sociais</p>	CMCCT CD	80%	4%	Proba escrita ou tarefa
	<p>EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa</p>	CMCCT CSIEE	80%	8%	Proba escrita ou tarefa

			EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións	CAA CSIEE	80%	2%	Proba escrita ou tarefa
			EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa empregando os criterios de imputación aplicables	CD CMCCT	80%	8%	Proba escrita ou tarefa
			EEB6.1.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado da empresa.	CD CMCCT CSIEE	80%	4%	Proba escrita ou tarefa
	B7.5. Ciclos da empresa. B7.6. Período medio de maduración.		EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases	CCL CMCCT CSIEE	50%	2%	Proba escrita ou tarefa
			EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas fases.	CMCCT CAA CD	50%	2%	Proba escrita ou tarefa

a c d h i l m	B6.7. Fiscalidade empresarial: principais figuras impositivas e elementos clave do súa estrutura e do seu funcionamento.	B6.2. Recoñecer a importancia do cumprimento das obrigas fiscais e explicar os impostos que afectan as empresas.	EEB6.2.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a actividade que desenvolvan.	CMCCT CSIEE	50%	4%	Proba escrita ou tarefa
			EEB6.2.2. Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles.	CCL CMCCT	50%	8%	Proba escrita ou tarefa
			EEB6.2.3. Valora a achega que supón para a riqueza nacional a carga impositiva que soportan as empresas.	CSC	50%	2%	Proba escrita ou tarefa

BLOQUE 5. A FUNCIÓN COMERCIAL DA EMPRESA

d h i l m	B5.1. Departamento comercial da empresa B5.2. Concepto e clases de mercado. B5.3. Técnicas de investigación de mercados. B5.4. Comportamento	B5.1. Analizar as características do mercado e explicar, de acordo con elas, as políticas de márketing aplicadas por unha empresa ante diferentes situacións e obxectivos.	EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, el número de competidores y el producto vendido.	CSIEE	50%	2%	Proba escrita ou tarefa
			EEB5.1.2. Identifica y adapta a cada caso concreto las estrategias y los enfoques de marketing.	CAA CD CMCCT	50%	6%	Proba escrita ou tarefa

consumidor/
a e
segmentación
n de
mercados.

B5.5.

Variables
do
márketing-
mix e
elaboración
de
estrategias.

B5.6.

Estrategias
de márketing
e ética
empresarial.

B5.7.

Tecnologías da
información e
das
comunicacións
emárketing.

EEB5.1.3. Interpreta y valora estrategias de marketing, incorporando en esa valoración consideraciones de carácter ético, social y medioambiental.	CD CMCCT CSC CSIEE	50%	4 %	Proba escrita ou tarefa
EEB5.1.4. Comprende y explica las fases y las etapas de la investigación de mercados.	CCL CMCCT	50%	2 %	Proba escrita ou tarefa
EEB5.1.5. Aplica criterios y estrategias de segmentación de mercados en casos prácticos.	CD CMCCT	50%	4 %	Proba escrita ou tarefa
EEB5.1.6. Analiza y valora las oportunidades de innovación y transformación del marketing que surgen con el desarrollo de las tecnologías de la información y de la comunicación.	C D CMC CT CSC	50%	2 %	Proba escrita ou tarefa
EEB5.1.7. Describe la organización y el funcionamiento del departamento comercial de la empresa.	CCL CMCCT	50%	8 %	Proba escrita ou tarefa
EEB5.1.8. Determina las necesidades de la clientela en relación con las características de los productos o de los servicios ofrecidos por la empresa.	CD CMCCT	50%	2 %	Proba escrita ou tarefa

TERCEIRA AVALIACIÓN

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativo da avaliación correspondente	Instrumentos da avaliación
BLOQUE 7. A FUNCIÓN FINANCEIRA							
de g il m	B7.1. Estructura económica y financiera de la empresa.	B7.1. Valorar proyectos de inversión, justificar razonadamente la selección de la alternativa más ventajosa, diferenciar las posibles fuentes de financiación en un determinado supuesto y razonar la elección más idónea	EEB7.1.1. Conoce y enumera los métodos estáticos (plazo de recuperación) y dinámicos (criterio del valor actual neto) para seleccionar y valorar inversiones.	CD CSIEE CMCCT	50%	4%	Proeba escrita ou tarefa

PARTAMENTO ECONOMÍA

B7.2. Concepto y clases de inversión.	EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (plazo de recuperación) y dinámicos (valor actual neto), en un supuesto concreto de selección de alternativas de inversión para	CD	50%	10%	Prueba escrita ou tarefa
B7.3. Valoración y selección de proyectos de inversión.		CMCCT			

<p>B7.4. Fuentes de financiación interna y externa de la empresa.</p> <p>Nuevas formas de financiación.</p> <p>B7.5. Ciclos de la empresa.</p> <p>B7.6. Período medio de maduración.</p>	una empresa.				
	EEB7.1.3. Explica las posibilidades de financiación de las empresas diferenciando el externo y el interno, a corto y a largo plazo, así como el coste de cada uno y las implicaciones en la marcha de la empresa.	CCL CMCCT	50%	14%	Prueba escrita ou tarefa
	EEB7.1.4. Analiza, en un supuesto concreto de financiación externa, las opciones posibles, sus costes y las variantes de amortización.	CAA CD CMCCT	50%	4%	Prueba escrita ou tarefa
	EEB7.1.5. Analiza y evalúa, a partir de una necesidad concreta, las posibilidades que tienen las empresas de recurrir al mercado financiero.	CAA CMCCT CSIEE	50%	2%	Prueba escrita ou tarefa

			EEB7.1.6. Valora las fuentes externas e internas de financiación de la empresa.	CMCCT CSIEE	50%	4%	Prueba escrita ou tarefa
			EEB7.1.7. Analiza y expresa las opciones financieras que mejor se adaptan a un caso concreto de necesidad financiera.	CAA CMCCT	50%	5%	Prueba escrita ou tarefa

			EEB7.1.8. Aplica los conocimientos tecnológicos al análisis y a la resolución de supuestos.	CD CMCCT	50%	1%	Prueba escrita ou tarefa
--	--	--	--	-------------	-----	----	--------------------------

BLOQUE 3: A ORGANIZACIÓN NA EMPRESA

d i l m p	B3.1. División técnica del trabajo y necesidad de organización en el mercado actual.	B3.1. Explicar la planificación, la organización y la gestión de los recursos de una empresa, valorando las posibles modificaciones para realizar en función del ámbito en que desarrolla su actividad y de los objetivos formulados.	EEB3.1.1. Reflexiona sobre la división técnica del trabajo en un contexto global de interdependencia económica para valorar sus consecuencias sociales.	CMCCT CSC	50%	6%	Prueba escrita ou tarefa
	B3.2. Funciones básicas de la dirección. B3.3. Planificación y toma de decisiones estratégicas.		EEB3.1.2. Describe la estructura organizativa, el estilo de dirección, los canales de información y de comunicación, el grado de participación en la toma de decisiones y la organización informal de la empresa.	CCL CMCCT CSIEE	50%	10%	Prueba escrita ou tarefa

<p>B3.4. Organización formal e informal de la empresa: diseño y análisis de su estructura.</p> <p>B3.5. La gestión de los recursos humanos y su</p>		<p>EEB3.1.3. Identifica la función de cada área de actividad de la empresa (aprovisionamiento, producción y comercialización, inversión y financiación, recursos humanos y (administrativa), así como sus interrelaciones.</p>	<p>CD CMCCT CSIEE</p>	<p>50%</p>	<p>12%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
<p>incidente en la motivación.</p> <p>B3.6. Los conflictos de intereses y sus vías de negociación.</p>		<p>EEB3.1.4. Investiga sobre la organización en las empresas de su ámbito más próximo e identifica ventajas e inconvenientes, detecta problemas para solucionar, y describe propuestas de mejora.</p>	<p>CAA CD CSC CSIEE</p>	<p>50%</p>	<p>4%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
		<p>EEB3.1.5. Aplica sus conocimientos a una organización concreta, para detectar problemas y proponer mejoras.</p>	<p>CAA CMCCT CSIEE</p>	<p>50%</p>	<p>6%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>
		<p>EEB3.1.6. Valora la importancia de los recursos humanos en una empresa y analiza diferentes maneras de abordar su gestión y su relación con la motivación y la productividad.</p>	<p>CAA CSC CSIEE</p>	<p>50%</p>	<p>18%</p>	<p>Proba escrita ou tarefa</p>

5.5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

Aspectos xerais:

- ✓ Partir da competencia inicial do alumnado

- ✓ Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- ✓ Potenciar as metodoloxías activas e participativas
- ✓ Combinar traballo individual e traballo en cooperativo
- ✓ Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas
- ✓ Uso habitual das TIC

✓ Papel facilitador da profesora

Estratexias metodolóxicas:

- ✓ Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc
- ✓ Elaboración de sínteses
- ✓ Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos
- ✓ Comentarios de textos, gráficos, táboas de datos
- ✓ Resolución de problemas
- ✓ Simulacións
- ✓ Utilización de certas estratexias do modeo de ensino flipped classroom

5.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

-Libreta ou caderno de clase, onde o alumno/a fará anotacións e as actividades propostas na aula.

-Material bibliográfico, como elemento de consulta a disposición do alumnado na Biblioteca do centro ou no departamento.

-Artigos de prensa económica. A forma en que van ser utilizados na aula está recollida no apartado desta programación destinado ao proxecto lector.

-Debates radiofónicos ou de TV para introducir temas de interés ou complementar as explicacións do profesorado.

-Utilización de vídeos e podcasts relacionados cos contidos.

-Apuntamentos elaborados polo profesor -Clases en directo por vídeo conferencia ou gravadas polo profesor

-Audios explicativos da materia gravados polo profesor

-Utilización das aulas moodle con todas as actividades e recursos que ofrece

-Utilización da ferramenta Socrative

-Breve relación de páxinas web que poden resultar interesantes para o alumnado:

www.webeconomia.com

www.econoweb.com

www.bicgalicia.com economía

2.0 para bachillerato

www.bde.es

www.bolsademadrid.es

www.aet.es www.ipyme.org

www.cnmv.es www.mcc.es

<http://noticias.jurídicas.com>

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

www.meh.es www.saica.es

http://enebro.pnticmec.es

www.ine.es www.abanfin.com

www.mujeresempresarias.org

http://lotus.juguetesyjuegos.co

m www.ecomur.com www.seg-
social.es

www.cooperativasdegalicia.es

www.circe.es

www.prensaescola.es

5.7.A AVALIACIÓN

5.7.1. AVALIACIÓN CONTINUA

Cada estándar de aprendizaxe ten asignado un peso dentro de cada un dos trimestres (ver táboa). A suma total dos pesos asignados por trimestre é de 100 puntos. Os estándares se avaliarán utilizando os seguintes procedementos: probas escritas.

As probas escritas consistirán en:

- ✓ Preguntas curtas sobre os contidos da materia
- ✓ Casos prácticos
- ✓ Preguntas prácticcas
- ✓ Resolución de exercicios e problemas

DEPARTAMENTO ECONOMÍA

As probas escritas, unha ou máis por avaliación, recollerán cuestións teóricas ou prácticas relativas aos estándares non avaliados mediante tarefa.

5.7.2. CUALIFICACION DA AVALIACIÓN

Sumadas as puntuacións acadadas en cada estándar mediante a proba, o alumno superará a avaliación se o resultado é igual ou maior que 50. Neste caso a nota da avaliación calcularase: $(\text{suma da puntuación dos estándares avaliados}/100) \cdot 10$. Se o número obtido non fose enteiro utilizarase o redondeo matemático por exceso.

Para recuperar a avaliación non superada, o alumno/a poderá realizar a proba escrita longas na que se propoñerán cuestións teóricas e prácticas relativas a estándares da correspondente avaliación. Unha vez cualificada a proba, se se supera á obtida previamente, considerase como nova nota de avaliación.

5.7.3. CUALIFICACIÓN FINAL

A cualificación final obtense como media das cualificacións das tres avaliacións. O curso considerase superado se a media é superior a 5. Se non o fose, o alumno/alumna realizará unha proba que constará de cuestións teóricas e prácticas relativas a estándares de cada avaliación. Se a nota obtida é superior ou igual a 5 o alumno/a superará a materia en Maio.

5.7.4. PROBA DE XUÑO

No caso de que o alumno/a non superara a materia en Maio, no mes de Xuño realizará unha proba das mesmas características que a proba de Maio.

5.9. MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS OU DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL

Prestaremos especial atención ao alumnado con necesidades especiais de apoio educativo e ao alumnado que tivesse dificultades derivadas da fenda dixital. No primeiro caso potenciaremos unha educación personalizada propoñendo actividades de reforzo, aclaracións e aprendizaxes significativas. No segundo caso do centro a aos equipos de apoio docente para atopar unha solución satisfactoria para o noso alumnado.

5.12.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA

Por acordo da comisión pedagóxica impartirase en lingua Castelá

6.MATERIA: FUNDAMENTOS DE ADMINISTRACIÓN E XESTIÓN 2º BACHARELATO

6.1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

6.2. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

6.3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO

6.4. TEMPORALIZACIÓN.

Na seguinte táboa recóllese a distribución por trimestres

PRIMEIRA AVALIACIÓN							
O b x.	Conti dos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen cias clave	Grao mínimo de consecución do estándar	Peso relativa na cualificación da avaliación corresp	Instrumen tos da avaliación
BLOQUE 1. INNOVACIÓN EMPRESARIAL. A IDEA DE NEGOCIO: O PROXECTO DE EMPRESA							

<ul style="list-style-type: none"> • g • h • m 	B1.1. Innovación, desenvolvemento económico e creación de empresas.	B1.1. Relacionar os factores da innovación empresarial coa actividade de creación de empresas.	FAXB1.1.1. Identifica os aspectos da innovación empresarial e explica a súa relevancia no desenvolvemento económico e na creación de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	50%	1%	Tarefa
	B1.2. Idea de negocio.		FAXB1.1.2. Recoñece experiencias de innovación empresarial e analiza os elementos de risco que levan aparelladas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪CSIEE ▪CA A	50%	4%	Tarefa
			FAXB1.1.3. Valora a importancia da tecnoloxía e de internet como factores clave de innovación e relaciona a innovación coa internacionalización da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE 	50%	1%	trabalo

<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l ▪ m 	B1.3. Relación da empresa co contorno. Análise do sector.	B1.2. Analizar a información económica do sector de actividade empresarial no que se situará a empresa.	FAXB1.2.1. Analiza o sector empresarial onde se desenvolve a idea de negocio.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE 	50%	2%	traballo
			FAXB1.2.2. Realiza unha análise do mercado e da competencia para a idea de negocio seleccionada.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD 	50%	1%	Tarefa

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m 	B1.4. Emprendedor e idea de negocio.	B1.3. Seleccionar unha idea de negocio, e valorar e argumentar tecnicamente a elección.	FAXB1.3.1. Explica desde diferentes perspectivas a figura do/da emprendedor/a de negocios.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CSC 	50%	4%	traballo
			FAXB1.3.2. Avalía as repercusións que supón elixir unha idea de negocio.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA 	50%	2%	tarefa
			FAXB1.3.3. Analiza as vantaxes e os inconvenientes de propostas de ideas de negocio realizables.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	50%	2%	traballo
			FAXB1.3.4. Expón os seus puntos de vista, mantén unha actitude proactiva e desenvolve iniciativa emprendedora.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCL 	50%	1%	Exposición oral
			FAXB1.3.5. Traballa en equipo mantendo unha comunicación fluída cos seus compañeiros e coas súas compañeiras para o desenvolvemento do proxecto de empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	50%	2%	Traballo

BLOQUE 2. DESENVOLVEMENTO DA EMPRESA

<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ g ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m 	B2.1. Planificación empresarial e obxectivos. Organización interna. Responsabilidade social da empresa. B2.2. Forma xurídica da empresa. B2.3. Dimensión e localización	B2.1. Analizar a organización interna da empresa, a forma xurídica, a localización e os recursos necesarios, e valorar as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	FAXB2.1.1. Recoñece os obxectivos e os fins da empresa, e relaciónaos coa súa organización.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CSIEE ▪ CAA 	50%	1%	Tarefa
--	---	--	---	--	-----	----	--------

			FAXB2.1.2. Reflexiona sobre o papel da responsabilidade social corporativa, e valora a existencia dunha ética dos negocios.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	50%	1%	Traballo
			FAXB2.1.2. Reflexiona sobre o papel da responsabilidade social corporativa, e valora a existencia dunha ética dos negocios.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT 	50%	3%	Traballo
			FAXB2.1.3. Proporciona argumentos que xustifican a elección da forma xurídica e da localización da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	3%	Tarefa
			FAXB2.1.4. Interpreta a información que proporciona o organigrama dunha empresa e a importancia da descrición de tarefas e funcións para cada posto de traballo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	50%	2%	Tarefa
			FAXB2.1.5. Realiza unha previsión dos recursos necesarios para o desenvolvemento do proxecto de empresa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA 	50%	1%	Traballo
BLOQUE 3. DOCUMENTACIÓN E TRÁMITES PARA A POSTA EN MARCHA DA EMPRESA							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m 	B. 3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa.	B3.1. Analizar os trámites legais e as actuacións necesarias para crear a empresa.	FAXB3.1.1. Identifica os diferentes trámites legais necesarios para a posta en marcha dun negocio e recoñece os organismos ante os cales han de presentarse os trámites.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSIEE 	50%	1%	Tarefa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p 	B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa.	B3.2. Xestionar a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa.	FAXB3.2.1. Interpreta e sabe realizar os trámites fiscais, laborais, de Seguridade Social e outros para a posta en marcha.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	1%	traballo
			FAXB3.2.2. Valora a necesidade do cumprimento dos prazos legais para efectuar os trámites de creación dun negocio.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	50%	2%	Tarefa

2º AVALIACIÓN

BLOQUE 4. O PLAN DE APROVISIONAMENTO

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	B4.1. Plan de aprovisionamento. B4.2. Xestión de inventarios.	B4.1. Establecer os obxectivos e as necesidades de aprovisionamento.	FAXB4.1.1. Deseña un plan de aprovisionamento da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	tarefa
			FAXB4.1.2. Aplica métodos de valoración de existencias.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Traballo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	B4.3. Selección de provedores.	B4.2. Realizar procesos de selección de provedores analizando as condicións técnicas.	FAXB4.2.1. Identifica os tipos de documentos utilizados para o intercambio de información con provedores.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	1%	Tarefa
			FAXB4.2.2. Utiliza diferentes fontes para a procura de provedores en liña e offline.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT 	50%	1%	Tarefa
			FAXB4.2.3. Relaciona e compara as ofertas de provedores, utilizando diversos criterios de selección, e explica as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	3%	Tarefa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	B4.4. Xestión de compras.	B4.3. Planificar a xestión das relacións con provedores, aplicando técnicas de negociación e comunicación.	FAXB4.3.1. Identifica e aplica técnicas de negociación e comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	50%	4%	Traballo
			FAXB4.3.2. Recoñece as etapas nun proceso de negociación de condicións de aprovisionamento.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	50%	1%	Traballo

BLOQUE 5. XESTIÓN COMERCIAL E MÁRKETING NA EMPRESA

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	B5.1. Xestión comercial na empresa. Plan de márketing. Márketing-mix. B5.2. Análise do mercado e do comportamento do/da consumidor/ a. Atención á clientela.	B5.1. Desenvolver a comercialización dos produtos ou servizos da empresa e o plan de márketing.	FAXB5.1.1. Analiza o proceso de comercialización dos produtos ou servizos da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	50%	5%	Tarefa
			FAXB5.1.2. Explica as características da clientela potencial da empresa e identifica o comportamento dos competidores desta.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT 	50%	5%	Tarefa
			FAXB5.1.3. Aplica procesos de comunicación e habilidades sociais en situacións de atención á clientela e operación comerciais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Tarefa
			FAXB5.1.4. Realiza unha previsión de vendas a curto e a medio prazo, manexando a folia de cálculo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT 	50%	3%	Traballo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	B5.3. Produto e prezo	B5.2. Fixar os prezos de comercialización dos produtos ou os servizos, e comparalos cos da competencia.	FAXB5.2.1. Reflexiona sobre as estratexias de prezos tendo en conta as características do produto ou do servizo, e argumenta sobre a decisión do establecemento do prezo de venda.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE 	50%	2%	Traballo

<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p 	<p>B5.4. Publicidade e promoción. B5.5. Distribución dos produtos e dos servizos da empresa.</p>	<p>B5.3. Analizar as políticas de márketing aplicadas á xestión comercial.</p>	<p>FAXB5.3.1. Elabora un plan de medios onde se describan as accións de promoción e publicidade para atraer a clientela potencial, facendo especial fincapé nas aplicadas en internet e dispositivos móbiles.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	1%	Traballo
			<p>FAXB5.3.2. Valora e explica as canles de distribución e venda que pode utilizar a empresa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CMCCT 	50%	2%	Tarefa
BLOQUE 6. XESTIÓN DOS RECURSOS HUMANOS							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	<p>B6.1. Planificación dos recursos humanos. B6.2. Recrutamento e selección de persoal.</p>	<p>B6.1. Planificar a xestión dos recursos humanos.</p>	<p>FAXB6.1.1. Avalía as necesidades da empresa, e analiza e describe os postos de traballo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Tarefa
			<p>FAXB6.1.2. Identifica as fontes de recrutamento, así como as fases do proceso de selección de persoal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT 	50%	3%	Traballo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	<p>B6.3. Xestión laboral, contratación, Seguridade Social e nóminas.</p>	<p>B6.2. Xestionar a documentación que xera o proceso de selección e contratación de persoal, aplicando as normas vixentes.</p>	<p>FAXB6.2.1. Analiza e aplica para a empresa as formalidades e as modalidades documentais de contratación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	3%	Tarefa
			<p>FAXB6.2.2. Identifica as subvencións e os incentivos á contratación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Traballo
			<p>FAXB6.2.3. Recoñece as obrigas administrativas do/da empresario/a ante a Seguridade Social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	50%	1%	Traballo
			<p>FAXB6.2.4. Analiza os documentos do proceso de retribución e cotización do persoal e de xustificación do pagamento.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Tarefa
3º AVALIACIÓN							
BLOQUE 7. XESTIÓN DA CONTABILIDADE DA EMPRESA							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<p>B7.1. Fundamentos de contabilidade financeira. B7.2. Plan Xeral de Contabilidade. B7.3. Ciclo contable. B7.4. Fiscalidade da empresa: liquidación e rexistro contable.</p>	<p>B7.1. Contabilizar os feitos contables derivados das operacións da empresa, cumprindo os criterios establecidos no Plan Xeral de Contabilidade (PXC).</p>	<p>FAXB7.1.1. Opera cos elementos patrimoniais da empresa, valora a metodoloxía contable e explica o papel dos libros contables.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Tarefa
			<p>FAXB7.1.2. Analiza e representa os principais feitos contables da empresa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CD 	50%	4%	Traballo
			<p>FAXB7.1.3. Identifica o concepto de amortización e procede ao seu rexistro contable.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	5%	Tarefa
			<p>FAXB7.1.4. Analiza e asigna os gastos e os ingresos ao exercicio económico ao que correspondan, con independencia das súas datas de pagamento ou cobramento.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSIEE 	50%	4%	Tarefa

			FAXB7.1.5. Distingue as fases do ciclo contable, analiza o proceso contable de pechamento de exercicio e determina o resultado económico obtido pola empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	3%	Tarefa
			FAXB7.1.6. Analiza as obrigas contables e fiscais, e a documentación correspondente á declaración-liquidación dos impostos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Traballo
			FAXB7.1.7. Manexa a nivel básico unha aplicación informática de contabilidade, onde realiza todas as operacións necesarias e presenta o proceso contable correspondente a un ciclo económico.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT 	50%	3%	Tarefa
BLOQUE 8. INVESTIMENTO E XESTIÓN FINANCEIRA. VIABILIDADE DA EMPRESA							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	B8.1. Estrutura económica e financeira da empresa. Equilibrio patrimonial. B8.2. Planificación financeira da empresa. Novas formas de financiamento	B8.1. Determinar o investimento necesario e as necesidades financeiras para a empresa, identificando as alternativas de financiamento posibles.	FAXB8.1.1. Elabora un plan de investimentos da empresa, que inclúa o activo non corrente e o corrente.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT 	50%	2%	Tarefa
			FAXB8.1.2. Analiza e selecciona as fontes de financiamento da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	50%	1%	Traballo
			FAXB8.1.3. Recoñece as necesidades de financiamento da empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	50%	1%	Traballo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	B8.3. Métodos de selección e valoración de investimentos. B8.4. Análise da viabilidade da empresa. B8.5. Solvencia e liquidez na empresa. Previsións de tesouraría.	B8.2. Avaliar a viabilidade da empresa, de acordo con diferentes tipos de análise.	FAXB8.2.1. Determina e explica a viabilidade da empresa, tanto a nivel económico e financeiro como a nivel comercial e ambiental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	50%	1%	Tarefa
			FAXB8.2.2. Aplica métodos de selección de investimentos e analiza os investimentos necesarios para a posta en marcha.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CCL 	50%	2%	Tarefa
			FAXB8.2.3. Elabora estados de previsión de tesouraría e explica alternativas para a resolución de problemas puntuais de tesouraría.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	1%	Tarefa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ 	B8.6. Custo e selección de fontes financeiras. Axudas á creación de empresas en Galicia. B8.7. Morosidade empresarial.	B8.3. Analizar e verificar o acceso ás fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.	FAXB8.3.1. Valora as fontes de financiamento, así como o custo do financiamento e as axudas financeiras e subvencións.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	1%	Traballo
			FAXB8.3.2. Comprende o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	2%	Traballo
			FAXB8.3.3. Distingue o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD 	50%	3%	Tarefa
			FAXB8.3.4. Valora a importancia, no mundo empresarial, de responder en prazo aos compromisos de pagamento adquiridos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	50%	1%	Tarefa

BLOQUE 9. PRESENTACIÓN DA IDEA DE NEGOCIO							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	B9.1. Plan de negocio. Técnicas de presentación e edición do plan de negocio.	B9.1. Expor e comunicar públicamente o proxecto de empresa.	FAXB9.1.1. Utiliza habilidades comunicativas e técnicas para atraer a atención na exposición pública do proxecto de empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE 	50%	5%	Exposición Oral
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ 	B9.2. Ferramentas audiovisuais para a presentación de proxectos.	B9.2. Utilizar ferramentas informáticas que apoian a comunicación e a presentación do proxecto.	FAXB9.2.1. Manexa ferramentas informáticas e audiovisuais atractivas que axudan a unha difusión efectiva do proxecto.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCL ▪ CMCCT 	50%	6%	Exposición oral

6.5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

Aspectos xerais:

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas
- Combinar traballo individual e traballo en cooperativo
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas
- Uso habitual das TIC
- Papel facilitador da profesora

Estratexias metodolóxicas:

- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc

- Elaboración de síntesis
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos
- Comentarios de textos, gráficos, táboas de datos
- Resolución de problemas
- Simulacións
- Utilización de estratexias na medida do posible da “flipped classroom”

6.6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Caderno de o alumno/a fará anotacións e as actividades propostas na aula.

-Material bibliográfico, como elemento de consulta a disposición do alumnado na Biblioteca do centro ou no departamento.

-Artigos de prensa económica. A forma en que van ser utilizados na aula está recollida no apartado desta programación destinado ao proxecto lector.

-Debates radiofónicos ou de TV para introducir temas de interés ou complementar as explicacións do profesorado.

-Utilización de vídeos e podcasts relacionados cos contidos.

-Apuntamentos do professor/a

-Clases en directo por vídeo conferencia ou gravadas polo professor

-Audios explicativos da materia grabados polo professor

-Utilización dos recursos e actividades disponibles nas aulas Moodle

-Recursos educaplay y post it ou similares

-Utilización da ferramenta Socrative

-Breve relación de páxinas web que poden resultar interesantes para o alumnado:

www.webeconomia.com

www.econoweb.com

www.bicgalicia.com economía

2.0 para bachillerato

www.bde.es

www.bolsademadrid.es

www.aet.es www.ipyme.org

www.cnmv.es www.mcc.es

<http://noticias.juridicas.com>

www.meh.es www.saica.es

<http://enebro.pnticmec.es>

www.ine.es www.abanfin.com

www.mujeresempresarias.org

<http://lotus.juguetesyjuegos.com>

www.ecomur.com www.segment-social.es

www.cooperativasdegalicia.es

www.circe.es

www.prensaescola.es

6.7. A AVALIACIÓN

6.7.1. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE POIDAN ADOPTARSE COMO CONSECUENCIA DE LOS RESULTADOS

Realizaranse unha serie de actividades durante o mes de Outubro para poder avaliar a situación do noso alumnado, en canto as competencias lingüísticas, lectoras , matemáticas e uso de ferramentas tics, que constitúen os elementos fundamentais para a aprendizaxe significativa , sen prexuízo de que podamos vislumbrar aqueles coñecementos que o alumnado teña adquirido na súa formación cultural. Unha vez obtidos os resultados mediante preguntas orais , escritas, comentarios sobre textos ou artigos de prensa da materia e uso das tics (kahoot, socrative,etc), deseñaranse as estratexias a nivel individual e grupal que potencien o desenvolvemento das mencionadas competencias

3.7.2. AVALIACIÓN CONTINUA

Cada estándar de aprendizaxe ten asignado un peso dentro de cada un dos trimestres (ver táboa). A suma total dos pesos asignados por trimestre é de 100 puntos. Os estándares se avaliarán utilizando os seguintes procedementos: tarefas avaliáveis individuais e en grupo e exposicións orais.

As tarefas avaliáveis consistirán en:

- Tests interactivos auto avaliáveis ou actividades similares online Tarefa individual con rúbrica
- Tareas en grupo con rúbrica
- As tarefas puntuaranse cos pesos asignados. As probas escritas:

Os traballos poderán ser feitos de xeito individual ou en grupo, sendo puntuados cos pesos asignados na táboa. Empregando para a corrección unha rúbrica de avaliación.

3.7.3. CUALIFICACION DA AVALIACIÓN

Sumadas as puntuacións acadadas en cada estándar, xa sexa mediante traballos, tarefas e exposicións o alumno superará a avaliación se o resultado é igual ou maior que 50. Neste caso a nota da avaliación calcularase: $(\text{suma da puntuación dos estándares avaliáveis}/100) \cdot 10$.

Para recuperar a avaliación non superada , o alumno/a poderá realizar unha proba escrita na que se propoñerán cuestións teóricas e prácticas relativas a estándares da correspondente avaliación.

3.7.4. CUALIFICACIÓN FINAL

A cualificación final obtense como media das cualificacións das tres avaliacións. O curso considerase superado se a media é superior a 5. Se non o fose , o alumno/alumna realizará unha proba que constará de cuestións teóricas e prácticas relativas a estándares das tres avaliacións. Se a nota obtida é superior ou igual a 5 o alumno/a superará a materia en Xuño.

3.9. MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS OU DIFICULTADES DERIVADAS DA FENDA DIXITAL

Prestaremos especial atención ao alumnado con necesidades especiais de apoio educativo e ao alumnado que tivesse dificultades derivadas da fenda dixital. No primeiro caso potenciaremos unha educación personalizada propoñendo actividades de reforzo , aclaracións e aprendizaxes significativas. No segundo caso implicaremos á dirección do centro a aos equipos de apoio docente para atopar unha solución satisfactoria para o noso alumnado.

3.10.LÍNGUA NA QUE SE IMPARTE A MATERIA

Tal e como figura nos acordos acadados na comisión pedagóxica a lingua a empregar será o Castelán

7.ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

En principio , dada a situación da pandemia, non se programarán actividades complementarias e extraescolares. Este apartado poderá sufrir variacións ao longo do curso sea situación sanitaria o permite

8.PROXECTO LECTOR

1. De forma habitual nas aulas de todas as materias do departamento realizaranse actividades de fomento da lectura e escritura tales como:

- ✓ Consulta de material: permitindo o libro de texto, apuntes ou outros materiais, plantexaranse cuestións sinxelas para que o alumnado busque a información necesaria e elabore a resposta. Con esta práctica búscase a adquisición de habilidades para seleccionar información relevante nun tempo limitado.
- ✓ Utilización de linguaxe matemática e gráfica: dada a natureza práctica da materia resolveranse cuestións que a menudo necesitarán da linguaxe matemática. Farase fincapé na correcta interpretación e elaboración de gráficos.
- ✓ Utilización e como medio de comunicación entre o alumnado e entre este e a profesora fora do horario lectivo, os foros da aula virtual ou as wikis. Ver apartado destinado ás Tics
- ✓ Realización de esquemas ou mapas conceptuais dos temas

2. Dedicamos tempo dentro das horas lectivas, en 4º de ESO e en 1º de bach, á lectura de textos de contido económico, fundamentalmente obtidos da prensa diária ou da páxina didáctica finanzas para todos . Dado que sabemos que este tipo de textos supoñen certa dificultade ,elaborarase un cuestionario-guía para facilitar a comprensión. As respostas atoparanse claramente no texto. Pedirase a continuación un resumo moi breve do contido e a súa opinión persoal.

3. Como lecturas complementarias e voluntarias propoñemos para o alumnado de 4º de ESO “La otra clase de economía ” (José Sande) , Alicia en el país de la economía (Anxo Penalonga) e 1º de Bach os seguintes: "El hombre que cambio su casa por un tulipán" (Trías de Bes); ; El mercado y la globalización (J .L.Sampedro); El vendedor de tiempo (Trías de Bes); Economía sin corbata. Conversaciones con mi hija (Yanis Varoufakis); Los fantasmas del paraíso (Alfredo Gómez-Cerda). Economía para dummies (Sean Masaki Flynn).

9.USO DAS TICs

1. Durante este curso, como ven sendo habitual, vai ser fundamental o uso das novas tecnoloxías da información e comunicación .O departamento abrirá aulas virtuais para cada unha das materias impartidas : Economía 1º bacharelato e Economía 1º pendentes , Economía e organización da empresa 2ºbacharelato, Economía 4º ESO e Iniciación á actividade emprendedora e empresarial e Contabilidade de 2º bACh. Estas aulas incluirán para cada un dos cursos básicamente as seguintes seccións:

- Apuntes
- Cuestionarios autoavaliabes
- Sección con preguntas de selectividade (2º bach)
- Sección de preguntas curtas básicas que axudan a recoñecer os contidos mínimos que se van esixir
- Enlaces a webs interesantes desde o punto de vista da materia: prensa económica dixital, páxinas de lexislación laboral e fiscal, dicionarios económicos, vídeos de youtube ,etc
- Sección con tarefas que debe enviar o alumnado a través da plataforma
- Foro de dúbidas
- Actividades wiki para realizar traballos compartidos

- Foros, como instrumentos de comunicación entre o alumnado e este e a profesora
  - Exercicios resoltos.
2. Se é posible a conexión wifi na aula utilizaranse dispositivos móbiles e tablets para a busca de información e utilización das apps Socrative e Kahoot en todas as aulas da materia. En caso de ensino non presencial será habitual o seu uso
3. Utilización de plataformas de vídeo conferencia para dar clases en tempo real se a situación o esixe. Tamén se utilizarán para gravar clases ás que o alumnado terá acceso mediante a aula virtual

10.CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRASVERSAIS

De forma global podemos indicar que a través das materias do departamento pódense presentar temas de trasvesalidade ;

* Educación cívico moral

Son moitos os temas en todas as materias que entran de cheo en cuestións cívico-morais: aspectos inxustos da actividade económica, desigualdades creadas por determinados modelos de desenvolvemento, o papel do Estado na redistribución da renda, os aspectos negativos da globalización, as políticas de cohesión económica, a ética no uso das tics, etc

*Educación medioambiental:

Ao estudar os contidos da materia buscarase que o alumnado mostre preocupación polo impacto das empresas no medioambiente, pola escasez de recursos ao mesmo tempo que se resaltará o concepto de desenvolvemento sostible

* Educación para a igualdade de sexos:

Farase fincapé na erradicación da discriminación da muller no mundo laboral

* Educación para o consumidor

Trátanse temas relacionados con esta materia ao estudar as pautas de aforro e en especial ao tratar os temas de marketing.

11.MECANISMOS DE REVISION, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

O departamento de Economía considera que a porcentaxe de alumnos/as que acaden avaliación positiva debe ser superior ao 70% en cada avaliación, excluindo desta porcentaxe ao alumnado que non obteña avaliación positiva por non ter asistido as probas escritas ou non ter realizado as tarefas avaliadas. De non acadarse esta porcentaxe, propoñemos a seguinte ferramenta como mecanismo de revisión trimestral da programación didáctica e poder así modificala para tratar de corrixir a desviación con respecto ao obxectivo marcado no seguinte trimestre

Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos da unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			

Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

12.INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTRICA DOCENTE

No departamento non só se avaliará a aprendizaxe do alumnado s os senón os procesos de ensinanza e práctica docente, para o cal establecemos como indicadores de logro nesta programación didáctica unha serie de ítems sobre os que reflexionar como docente para adoitar medidas de mellora:

CUESTIONARIO I

Ítems	SI	PODO MELLORAR	NON
Establezo claramente os obxectivos da materia			
Estimo que poden ser acadados pola maioría do alumnado			
Calculo o tempo que levou dedicar a cada un dos obxectivos			

Estimo o tempo que o alumnado vai ter para cumprir os obxectivos			
Preparo as actividades que o alumno realizará na clase			
Potencio mecanismos de autoavaliación do alumnado			
Decido o método que vou utilizar			
Preparo exemplos suficientes para aclarar os conceptos que explico			
Informo aos alumnos sobre a programación da materia			
Transmito ao alumnado o meu interese pola materia			
Ofrezco distintos puntos de vista sobre o mesmo aspecto			
Presento un esquema do que vamos tratar na clase			
Destaco o contido fundamental da clase			
A estrutura das explicacións e organizada e clara			
Utilizo recursos expresivos na aula (tono de voz, xestos , etc)			
Solicito que o alumno participe na aula con preguntas e respostas			

Superviso as actividades que se realizan na clase			
Los materiais usados na clase son sempre os adecuados			
Son respetuoso co alumnado			
Mantemento o interese do alumnado na aula			
Comento en cada tema a bibliografía relevante			
Resumo o tratado na clase			
Establezo criterios para valorar os coñecementos dos alumnos/as			
Comunico estes criterios aos alumnos/as			
Utilizo distintas formas de avaliar			
O nivel de esixencia axústase ao nivel impartido			
Informo sobre o tipo de proba que se vai realizar			
Verifico que as preguntas formuladas son comprensibles para os alumnos/as			
Propoño aos alumnos/as que realicen unha autoevaluación			
Autoevalúo a miña propia actuación			

Ademais da propia reflexión como docentes, elaboramos tamén unha colección de ítems que de forma anónima contestarán os nosos alumnos/as a final de curso que contribuirá en gran medida ao proceso de avaliación

CUESTIONARIO II

Ítems	Si	Regular	non
O profesor/a explica con claridade			
É ordenado nas súas explicacións			
É fácil seguir esta materia con este profesor/a			
Fai resúmens que facilitan a comprensión e retención			
Demostra nas súas explicacións que prepara as clases			
Insiste nos aspectos máis importantes e nos de difícil comprensión			
Distribúe o tempo entre os temas segundo a súa dificultade			
Demostra interés pola materia			
Fala con expresividade variando o tono de voz			
É dinámico na aula e fai a clase amena			
Consigue manter a miña atención durante as clases			
Relaciona os aspectos teóricos con exemplos , exercicios e problemas			
As súas explicacións axúdanme a entender mellor a materia explicada			

Procura que apliquemos os conceptos adquiridos na súa materia			
Gustaríame ter clase outra vez con estes profesor/a			
O clima creado na clase é distendido			
Sabe cando se está entendendo o que explica e cando non			
Fomenta a participación do alumnado			
Resolve as nosas dudas con exactitud			
Dialoga cos seus alumnos/as sobre a marcha da clase			
Manifesta unha actitude receptiva e respetuosa na súa relación co alumnado			
Está disposto a axudar cos estudantes que teñen dificultades			
Proporciona a posibilidade de coñecer e comentar a valoración dos meus exames			
O método de avaliación está claro desde o principio			
Os enunciados dos exames e das tarefas avaliáveis son claros			
A corrección dos exames e tarefas avaliáveis é clara			
As probas de avaliación axústanse á materia explicada			
Fomenta que os estudantes preparemos a materia de forma regular			
Fomenta que os seus estudantes realicen un traballo persoal ao longo do curso			
É unha persoa accesible			

O trato persoal que recibín da súa parte foi correto			
Trata aos estudantes de forma afectuosa			
Da tempo suficiente para asimilar as cousas que explica			

13.COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO

O departamento de economía do IES Vilar Ponte está composto por un único membro, o seu xefe de departamento Javier Pichel Villar o cal impartirá as seguintes ensinanzas:

- 4º ESO: as materias Economía nos grupos A e B., e a materia Iniciación a Actividade Empresarial e Emprendedora en 4ºB.
- 1º BACH A e B: a materia Economía.
- 2º BACH: as materias de: Economía da Empresa nos grupos A e B, e a materias de Fundamentos de Administración e Xestión no grupo de 2ºB.

